

a hőmérséklet középértéke $8,8\text{ }^{\circ}\text{C}$, 3 m magasan $9,0\text{ }^{\circ}\text{C}$; a szélsőértékek $8,8$ ill. $9,2\text{ }^{\circ}\text{C}$. A légnedvesség 98 % és 100 % között ingadozott. A radioaktivitás szintje alig volt magasabb, mint a felszínen. 1 cm^3 -ben átlagosan 7,2 (látogatás előtt 6,1, utána 8,4) porszemet találtak (télen a bejárat előtt 15,9-et). A levegő CO_2 tartalma átlagosan 0,35 % volt, alig változott. A fagyasztással kicsapott aeroszol pH-ja

A szimpózium résztvevői a Dobsinai-jégbarlang bejáratánál. Középen: Kirchknopf dr. (Gádos M. felv.)

4,2 volt, 7 komponensét vizsgálták (Ca: 12, Mg: 4, Cl: 2, SO_4 : 9, NO_2 : 0,04, NO_3 : 0,45, NH_4 : 0,36 mg/l volt).

A magyar meghívottak 5 előadást tartottak. Dr. Kessler Hubert a két Tapolcai- (Miskolc és Balaton) barlang klímáját ismertette, Kirchknopf Márton dr. a béke-barlangi gyógyászati eredményekről számolt be (általános elismerést aratott), Szikszay dr. tapolcai gyógyeredményeket közölt, Fodor István (Dunántúli Tudományos Intézet) az intézetben folyó barlangklimatológiai munkáról referált, Gádos Miklós pedig a Jósvalói Karsztkutató Állomáson folyó klímavizsgálatok eredményeit, elsősorban a hőmérséklet évi amplitudójának hely szerinti (a barlang hossza mentén) változására megállapított számítási módszert ismertette.

Régi ismerőseink közül Dan Coman (Románia) egy erdélyi jégbarlang klímáját ismertette, W. Gressel (Ausztria) pedig a klímahatásokra növekvő barlangi képződményekről beszélt (nem heliktitek).

Másnap (23-án) tanulmányút következett. Megnéztük a Dobsinai-jégbarlangot és a Domicát, ahol az igazgató felesége látott vendégül minket, majd meglátogattuk a Gombaszögi-barlangot, a gyógyki-sérletek tervezett helyét.

A konferencia utolsó napján került sor az előadások megvitatására, és külön választmány fogalmazta meg a nemzetközi együttműködés elmélyítéséről szóló záróközleményt.

A hét hátralévő két napját a meghívottak általában magánkirándulásokra használták ki.

A NEMZETKÖZI SZPELEOKLIMATOLÓGIAI, SZPELEOTERÁPIAI ÉS SZPELEOKÉMIAI SZIMPOZIUM HATÁROZATAI

A Kassai Kelet-szlovákiai Múzeum 1968. május 22—24-ig nemzetközi szpeleoklimatológiai, szpeleoterápiai és szpeleokémiai szimpóziumot rendezett a Magas-Tátrában Horny Smokovecban.

A szimpóziumon Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia, Magyarország, a Német Demokratikus Köztársaság, a Német Szövetségi Köztársaság és Románia szakemberei vettek részt, akik a fenti szakterületekre vonatkozó előadásokat tartottak.

Az előadásokból kitűnt, hogy az emberi szervezet és a szpeleometeorológiai tényezők között különböző kapcsolatok vannak. Beigazolódtott, hogy ezen kapcsolatok révén Ausztriában, Magyarországon, az NSZK-ban és Olaszországban légzőszervi és ízületi bántalmak szpeleoterápiai kezelésénél konkrét eredményeket értek el.

A szimpózium során újból kifejezésre jutott a szpeleológiai és orvosi szakkörök közötti rendszeres nemzetközi együttműködés szükségessége. A szimpózium résztvevői ezért javasolják, hogy a Nemzetközi Szpeleológiai Unió keretében — a meglévő szakbizottságokon kívül — egy szpeleometeorológiai és szpeleoterápiai szakbizottság létesüljön, amely

1. koordinálja a rendszeres nemzetközi együttműködést,
2. gondozza a szakirodalmi tevékenységet és cserét, továbbá
3. nemzetközi kutatásokat szervez az említett új tudományos szakterületeken.

Végül felhívják a szimpózium résztvevői Csehszlovákia orvosi és barlangtani intézményeit, hogy a Gombaszögi-barlangban újabb rendszeres szpeleometeorológiai, szpeleoterápiai kutatásokat végezzenek és a szakemberek által nyert tudományos eredményeket mielőbb hasznosítsák a gyakorlati gyógyítás céljaira.

Hasonló kutatásokat javasolnak Csehszlovákia más, e célra alkalmas barlangjaiban is.